

8178522
222212

CAP

VERMELL

Nº 45

Capdepera-Cala Rajada

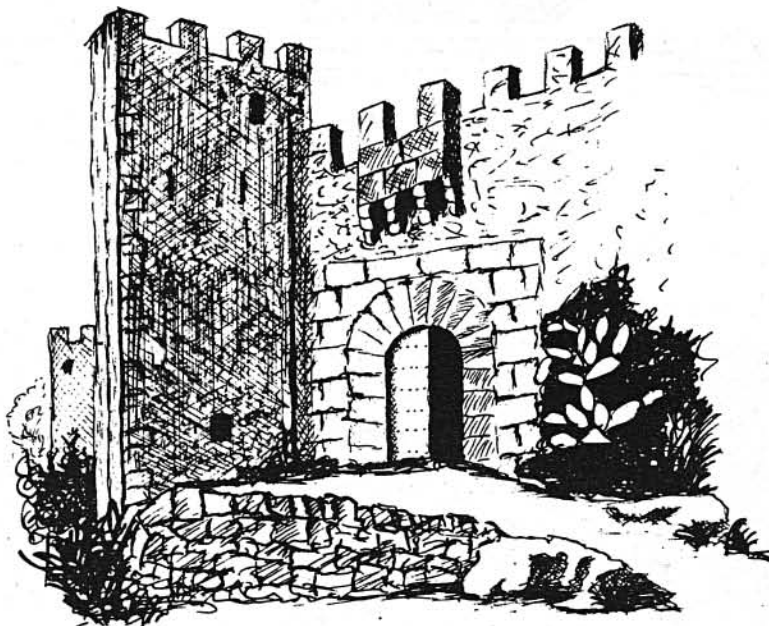
Setembre 84

PREMSA
COMUNICA

UN CRIT PER CALA AGULLA

portalet

És admirable la capacitat que tenen algunes persones per embullar fil. Són únics. D'una palla en fan un paller.

Deim això, ja ho deveu suposar, com a conseqüència de l'"affaire" de "Xiu-Xiu". Per si algú no ho sap, "Xiu-Xiu" és un programa de TVE (Circuit Balear), que s'emet els divendres a les dues del capvespre. Concretament, el passat 24 d'Agost, Festa de Sant Bartomeu, bona part de la mitja hora del dit programa va estar dedicada a Capdepera. Poques vegades pensen en nosaltres, i per una pic que ho fan... ja veis el que passa! El presentador que pega una andanada al President i Vice-President del Patronat del Castell perquè no han volgut parlar, com a conseqüència, diu, de que uns dies abans el Grup Ecologista de Capdepera va manifestar la seva oposició a la urbanització de Cala Agulla a través de l'Informatiu Balear. Llavonces, un diari de Ciutat atia el foc i acaba de donar la passada. Pel seu costat, el Grup Ecologista hi diu la seva, mitjançant cartes als diaris, i casi ningú entén que és el que es vol dir.

Mentrestant, el poble, el poble de a peu, el poble normal i corrent, gairebé tot el poble, assisteix entre astorat, divertit, i un molt confús, al "show" que s'ha muntat. Ningú entén quina relació pot existir ente la possible urbanització de Cala Agulla i el Patronat del Castell. Què passa aquí?

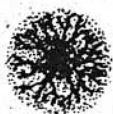
El final és espectacular. Tornen els del "Xiu-Xiu", i amb l'excusa de fer una entrevista al Batle, aprofiten per dir que el que manifestaren del President i el Vice-President del Patronat del Castell no anava per ells. El diari que tan generosament havia contribuït a confondre l'opinió pública, troba el culpable. El culpable senyalat no contesta. I aquí pau i després glòria.

Amb tot i això, Capdepera -i no és la primera vegada- dona una imatge allunyada de la realitat, per obra i gràcia d'uns pocs. El nostre poble, i concretament alguna de les seves institucions (Patronat del Castell), queda en entredit. La nostra capacitat de convivència i de diàleg queda postergada una mena d'utopia irrealitzable.

I la gent, tota la bona gent de Capdepera, que és molta, que és majoria, es queda amb un pam de nas, bocabadada, ferida en la seva sensibilitat, menyspreada per aquestes minories que sempre n'embullen de fil, per aquests pocs que es troben com peix dins l'aigua quan d'una palla se'n fa un paller. Ningú no ha entès res.

Ni se sap qui és que havia de parlar i no ho va fer, ni perquè es carrega el mort a uns altres, ni com és que passà el que passa, ni si, parlassin o no parlassin, valia la pena tota aquesta estamena.

I Capdepera no és un punt i a part, ni té menys virtuts ni més defectes que la majoria dels altres pobles, ni té perquè assumir un sentiment de culpabilitat que no li correspon. La bona gent del nostre poble és molta. És més molta. Els embulladors de fil acabaran engolits per la troca dels seus propis embulls.

grumallons

Per si les coses entorn de l'Agulla no estaven prou embullades, les recents declaracions del Batle, Joan Pascual, al programa "Xiu-Xiu" de la TV-Balear, acabaren d'envitricollar el tema. Ni els qui demanaven sabien de que anava la cosa, ni el qui contestà ho va fer amb prou claredat.

Es per això que hem volgut que el propi Joan Pascual ampliàs aquelles manifestacions, i pensam que aquest pic sí que s'expressa d'una forma diàfana, respecte de les negociacions que s'han mantengut amb la família Balaguer.

JOAN PASCUAL, Batle (UM)

Efectivament s'han mantegut conversacions amb els propietaris d'una part de Cala Agulla, la família Balaguer, i ara això està pendent de la decisió de l'Ajuntament.

Bàsicament, la proposta consisteix en la possibilitat d'ampliar la zona urbanitzable que se va aprovar l'any seixanta-tres, en uns 28/30.000 m², i, per altre costat, en la possibilitat de construir una casa en un solar que està entre els apartaments que ha construït en Joan Ladaria i S'Entrador. Aquesta ampliació de la zona urbanitzable estaria constituïda per un polígon irregular que es pot subdividir en un rectangle i un triangle. El triangle és la part que més s'acosta a la mar per un dels seus vèrtexs, i arriba

a uns dos-cents metres de la costa. La proposta contempla que aquest triangle, d'uns 16.000 m² sols admeti dues altures d'edificació, amb l'25 m³ per m², i, encara, que la part edificable fos la base del triangle més allunayada de la mar. Lògicament, si l'Ajuntament ho aprovàs, s'hauria de presentar el corresponent Pla Parcial que s'ajustàs a la legislació vigent.

Prest tendrem una reunió del Consistori per acabar de concretar alguns punts de les Normes Subsidiàries, i aprofitarem per parlar d'aquest assumpte. Per la meua part i la del meu grup d'U.M., creim que si això s'acceptava, tenguent en compte que a canvi se donaria a l'Ajuntament una quantitat de terreny més o menys equivalent, s'haurien acabat els problemes. El terreny que se cediria està ubicat entre la zona de domini públic i el camí de Ca'n Patilla, fins a la propietat de Salvador Moll, amb un pas des de Cala Barca fins a la dita zona de domini públic. Amb això el poble guanyaria una parcel·la que és molt necessària des de tots els punts de vista. Hem de tenir en compte que de Cala Agulla se'n treuen més de vint milions de pessetes cada any, i no podem renunciar a aquests ingressos. Amb la cessió descrita, s'acabarien els problemes d'accés a la platja i, endemés, podríem fer front al tan necessari sanejament de la platja.

RESUM Vos dèiem el mes passat que, degut a la coincidència de Sant Bartomeu amb el muntatge de "Cap Vermell", no havíem pogut fer un resum de les festes com hauríem volgut. Ara, després d'haver tengut un temps per a la reflexió, apuntem alguns petits detalls que, de cara a futures edicions, podrien millorar la imatge de les nostres festes:

- En primer lloc volem deixar constància de la nostra perplexitat davant l'actuació del Regidor de Cultura de torn. L'any passat era un, i sols ell feia acte de presència en els actes. Enguany ha estat un altre, i sols a ell se l'ha vist. La qual cosa ens fa suposar que aquesta presència ve imposada pel càrrec i per la responsabilitat d'organització, però mai per un afany de participar i d'"esser-hi".

- Les Festes del Carme, tot i tenguent una organització democràtica, no han aconseguit captar la participació d'alguns sectors molt concrets del poble. Aquest és un manament que s'ha de subsanar a través de canals informatius adequats.

FESTES PATRONALS DE SANT ROC I SANT BARTOMEU

Dies 13, 14, 15 i 16 - 18, 19, 23, 24, 25 i 26

CALA RATJADA - CAPDEPERA
AGOST, 1984

- Per Sant Roc estava emparaulada l'agrupació "Castell de Capdepera". A l'hora de la veritat no pogueren actuar perquè es trobaren amb l'escenari ple de cables, "micros" i altaveus, i no quedava lloc per ballar. S'empiparem amb motiu.

- La pols ha estat una de les protagonistes principals de "Sant Bartomeu". Aquí no cal imputar-ho als organitzadors. Si ho deim és perquè la cosa ha vingut així, i punt. Les dones se dediquen a regar la carrera, com antany.

- Els municipals be se'n cuidaren, el dia d'en Xesc Forteza, de fer callar a la gent que no havia volgut passar per taquilla. En canvi el dia de la Filarmònica de Porreres, com que era de franc, tothom podia fer el renou que volgués. La importància d'un acte no ve determinada pel preu de l'entrada, que consti.

- L'associació "Ca Nostra" de la Tercera Edat havia programat una festa, que, malgrat tot es duqué a terme, dins els actes de les festes. Allò va ésser una carrera d'obstacles i algun va haver de ballar per damunt els cotxes aparcats. ¿No es podia haver previst aquest detall?

- Hi va haver coincidència d'alguns actes (carres de cavalls/futbol) mentres que alguns dies (Sant Bartomeu decapvespre) no hi havia res programat.

Les festes, en general, anaren bé. Insistim que el que deim és per intentar que millorin. Gràcies.

ECOLOGIA Algunes vegades hem presenciat, durant aquest estiu, com un grup de joves es dedicava a fer-se seva una caixa de cervesa en plena via pública. Per si la imatge no fos de per si poc civilitzada, resulta que després molts dels cascs buits es queden en el mateix carrer. Alguns dels participants solen presumir de les seves preocupacions ecològiques, però la "recuperació ecològica del carrer" a que es referia en Joan Rai en certa ocasió, no té res que veure amb això que estam contant. Ni molt manco.

OBRES Ja s'han posat a fer feina en el Castell. Beneïda s'hora. El passat dia 10 començaren un parell d'homes per lo que pareix més urgent: el camí de ronda. El Patronat compta amb un milió de pessetes de l'any passat i un altre milió d'enguany que ha d'aportar l'Ajuntament. No és gran cosa però menys és res. I és que si ho haguessin de fer amb la recaptació dels concerts de l'Aniversari, no farien ni cantar un cego.

JA QUE EN PARLAM... hi afegirem que estava previst un nou concert amb els Solistes de Mallorca, per això del Castell. Aquest concert s'havia de fer a les Coves i es comptava fer una forta promoció entre els turistes per tal de replegar quatre duros. Idò no. El concert, no sabem per què, no se farà a les Coves sinó a l'Església de Cala Rajada el proper dia 7 d'octubre. Ja ho sabeu.

TAULA RODONA El Grup Ecologista de Capdepera i Cala Rajada té previst organitzar el proper dia 21 (quan "Cap Vermell" surti al carrer pentura ja estarà tot fet), una taula rodona entorn, com no?, del tema de Cala Agulla. Segons ens digueren els organitzadors, pensaven convidar-hi un representant de cada partit polític, un representant del GOB i al senyor Balaguer. Lo que hagi estat, que pot ésser molt i bo, vos ho contarem el mes que ve.

NETEJA Pareix que d'una vegada, el camió-granera del servei de neteja de l'Ajuntament funciona regularment. No volem cantar victòria perquè les seves eixides solen ésser molt curtes. Per Capdepera, com ara, deu tenir mal passar. Per Cala Rajada ho sol fer cada dia devers les vuit del matí. Amb lo renovar que és, si qualcú no ha acabat la son, el camió la hi fa acabar.

DENÚNCIA Així ens ho contaren i així ho contam. Resulta ésser que un destacat membre de cert sindicat va denunciar l'empresa que duu a terme les obres de sanejament del poble, degut, pareix ésser, a que feien feina els divendres decapvespre i els dissabtes. Un caramull de terra davant el portal de ca seva li va agrair els servicis prestats. És fort això, no ho trobau?

UN ALTRE El més passat vos parlàvem de la perillositat de la carretera de Son Serve-rà, amb motiu d'un accident mortal. De llavonces ença ja n'hi ha hagut un altre. Aquesta vegada va ésser una turista de les Illes Canàries la que hi va perdre la vida. Quants més s'hi hauran de matar per a què posin fil a l'agulla?

HEM FET AQUEST NÚMERO :

Joan Nebot
Mari-Germa Melis
Joana Colom
Jaume Fuster
Biel Pérez
Mª Antònia Nadal
Maria Vives
Pep Terrassa
Ani Muñoz
Joan M. Rosa

Llucià Sirer
Coloma Mayol
Manuel López
Toni Riutort

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
Capdepera-Cala Rajada
SETEMBRE 1984
Carrer d'Es Port, 43 - CAPDEPERA
Dipòsit Legal: P.M. 497/80
Impimeix: Apóstol y Civilizador, Petra.

dècimes afuades

d'es Pastor de Son Perdiu.

Això ho va esser una emoció
com mai l'havia sentida,
una ditxa sense mida,
sortir per televisió!
Sols veure es presentador,
sols escoltar com parlava
ja me va caure sa bava.
Vaig estar a punt d'esclatar.
I es poble, per variar...
com un pedaç brut quedava.

.....

Resulta que no se qui,
com tampoc no sé per què,
com si és volgués fer valer
se va retre i no sortí.
Així va quedar molt fi
es "Xiu-Xiu". Quin espectacle!
Després resultà, oh miracle!
que eren altres es culpables.
Es mal-lletosos amables
tenen molt llarg es tentacle.

per què ?

PER QUE a la zona d'Els Pelats hi ha
tantes interrupcions del sumi-
nistre d'aigua potable, sense
més explicacions?

PER QUE el nostre Ajuntament no orga-
nitza, com n'hi ha que fan,
un servei de transport de
mostres per a anàlisis clí-
niques?

PER QUE la Plaça dels Pins, ppguent
esser una preciositat, és
una grolleria?

PER QUE a Capdepera no tenim una sola
-UNA SOLA- plaça decent, on
trobar-nos la gent d'aquest
poble?

DURANT EL MES D'AGOST...

Han nascut:

Maria Neus Terrassa Ginard
de Joan i Pereta
Jenifer Vázquez Mrasek
de Joan i Ute
Pere Josep Martínez Bibiloni
de Pere Josep i Magdalena
Margalida Ferragut Mestre
de Sebastià i Catalina
Cristian Herrera Viera
de Manuel i Antònia
Eva Hidalgo López
de Joan i Eva Maria
Antònia Salas Estela
de Joan i Margalida
Xavier López Hernández
de Manuel i Visitació

S'an casat:

Joan Miquel Rosselló Vilanova
amb M^a del Pilar Peña Doménech
Miquel Martínez Conrado
amb Concepció Mas Martín
Josep Ramón Contreras García
amb Brigitte Hein
Carles Lluís Faba Vizueta
amb Mª Antònia Sancho Gayà

Han mort:

Horst Heinz Wyrwich
Karl Mair
Josepa Adelino Pons

Un sol
fi:
Mallorca.

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

LA REVOLUCIÓ DEL ESTELS

La inversió, Estel, no sé on ho he llegit, és la primera passa per a la invasió.

I s'inverteixen milions de milions per a la conquesta de les vostres contrades, per a la invasió de les vostres contrades.

Creus possible, Estel, que s'urbanitzi l'espai?

Russos i nord-americans parcel·lant els vostres dominis. Viaranyes de llum per on passar els "espai-bus". Cases i hotels penjats a l'aire, com la jaia Miquela.

Preparau-vos, trescadors d'espais, que també a vosaltres us arribarà l'hora.

I estic segur que, el dia que se rompi l'equilibri dels vostres termes, fareu la vostra revolució.

Serà de veure. Semblarà una baralla de cuques de llum. Tot un exèrcit d'estrelles llançant estels amb cua, com a sagetes lluminoses. Galàxies senceres enfollides i solidàries per a la defensa de la seva geografia concreta.

No, Estel, no en faig befa. És massa dramàtic per a burlar-me'n. Una invasió sempre és tràgica: és el sotmetiment dels nadius pels invasors externs. És l'esclavatge.

I això és recriminatori.

Nosaltres, aquí baix, ja ho tocam amb les mans.

Tu, Estel, que tot ho veus a vol d'ocell, -perdona, volia dir a vol d'estel- t'hauràs donat compte del gran percentatge de solars propietat de gent externa, no? I no creus que això té molt d'invasió? Subtil, si vols, però invasió al cap i al fi.

Sí, ho sé, Estel, que alguns, amb la seva rialleta irònica de triumfadors, diran que somnii fantasmes. És possible. Però els fantasmes ja són aquí. I són ben visibles per als qui vulguin veure'ls.

Perquè, diguem Estel: Quan hi haurà més solars de propietat estrangera que no pas de mallorquins, què serà

això? Quin nom li donaran els qui ara creuen que estic somniant truites?

El poeta Blai Bonet li dóna un nom: Gibraltar!

I aquest és el camí que duim, diguin el que diguin els destres en especulació.

Ells són els primers responsables. La seva set insadollable de "duros" els porta a la destrucció global del que la història ens ha donat com a patrimoni: la nostra terra, el nostre sol.

La tenen sempre en capella, condemnada a mort. Estan sempre a l'aguait, plànols en mà, com a caçadors furtius, disposats a aprofitar qualsevol avinentesa, o si cal, crear aquesta avinentesa, per dur a terme una nova genialitat urbanística, amb la promesa de respecte i consideració a la natura.

Jo et convid, Estel, a fer una passada per totes i cada una de les urbanitzacions del nostre terme, i veuràs quin respecte i consideració tan peculiars li han tengut al paisatge i a la flora.

Promeses, Estel! Contes d'aniràs i no tornaràs!

Fulles de poll que es giren al vent dels "duros".

Res de res! Ni consideracions ni respecte. Destralades i barrobíns! Molta pala mecànica i molt de compressor! Tot capgirat! Tot violat! Tot ultratjat! Tot sotmès a la capritxada dels déus d'una nova religió, destructors i omnipotents.

I no han acabat, Estel.

Segueixen a l'aguait.

Ara fan tornioles, com a milanes, sobre l'Agulla. Fa temps que n'hi fan. Fa temps que se cerca el buit d'un descuit per pegar l'urpada. Fa temps. I se dóna temps al temps, perquè el tema torni vell, arribi el cansament i l'apatia, la fredor i la indiferència, com a elements afavoridors de la idea urbanitzadora.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

Són els hàbits emprats pels llogers. I són, també, els hàbits de certs polítics que veuen com, donant temps al temps, els afavoreix el curs de la llei. "A nosaltres -va dir un- ens basta esperar; la figa caurà pel propi pes".

I la figa, segons la paròdia ridiculitzadora del polític, és Cala Agulla.

Però el més denigrant és que ens volen fer creure que ho fan en benefici del turisme.

De quin turisme?

Del turisme real, de carn i os, odel turisme que volen fabricar-se a mida dels seus interessos?

Perquè, segons la idea que jo tenc, un turista és un ésser humà, amb tot un bagatge de sentiments i de cultura, que ve per gaudir el nostre sol, la nostra mar, el nostre paisatge i unes formes autòctones de vida diferents a les seves. O, simplement, pel goig de l'aventura de trescar món.

Però, pel que veig, aquesta societat nascuda al redòs de la indústria hotelera té una altra idea del turista. No com a ésser humà, sinó com a ésser estrafolari a les venes del qual, en lloc de sang, hi corren divises i al que cal exprimir com a un cítric qualsevol per tal de treure'n profit. Un objecte de consum i, a la vegada, consumidor de bons hotels i bons apartaments, com si tot el goig que cerca fruir fos l'engabiarse entre quatre parets encatifades.

I no, Estel. No.

El turisme, el dia que li minvin els espais oberts i lliures, el dia que l'obliguin a viure d'esquena a la natura, el dia que cada platja es convertesqui en un corralet tancat de formigó, com són avui Sa Font de Sa Cala, Canyamell o Son Moll, en lloc de la ponedora dels ous d'or serà la gallina que només excrementa.

I avui, estimat Estel, solament ens queda l'Agulla.

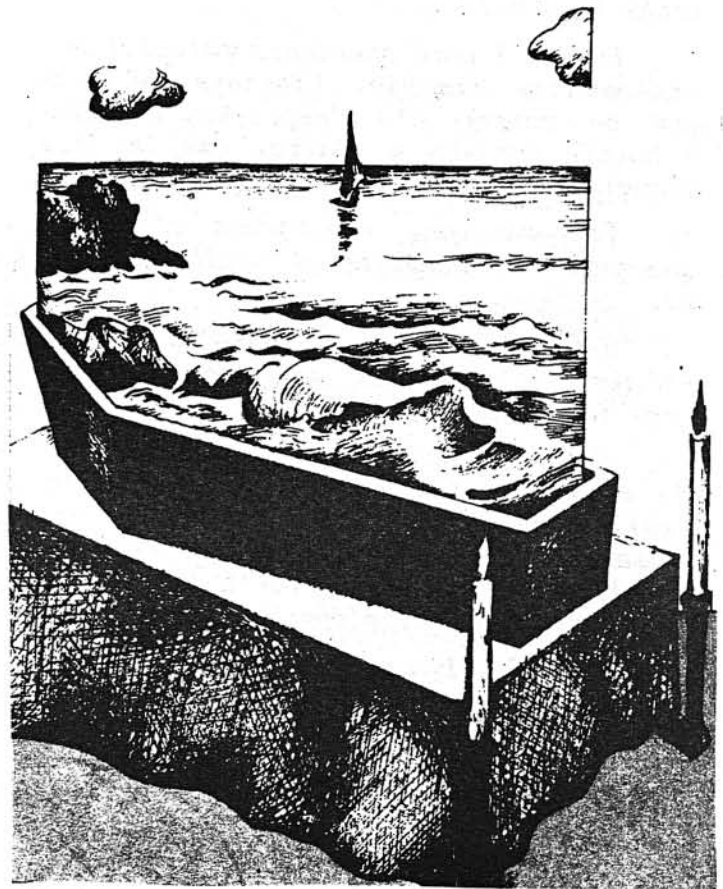
El dia que els polítics hauran encés el llum verd per convertir-la

en un altre corralet, el dia que li minvin la sensació que ofereix de llibertat, de salvatgisme i de virginitat, hauran donat l'estocada definitiva al nostre terme com a lloc turístic.

Així de clar, Estel. Així de real.

"Salvem l'Agulla", diu un "slogan" aquests dies.

Salvem-la!

És fàcil dir-ho. Fer-ho ja no ho és tant. El poble, com en la dictadura, viu d'esquena als seus deures i a les seves responsabilitats. No ha assolit mai, amb fermesa, el sentit d'unitat ni de solidaritat. Segueix amb el cervell aigualit per la fam dels anys quaranta, i, avui, encara hi ha qui està d'acord amb urbanitzar l'Agulla perquè tem el perill de quedar-se sense el plat de llenties, l'escàs i misèrrim plat de llenties. No veuen més raons.

I n'hi moltes més de raons.

I de més pes. De molt més pes.

I cal tenir-les clares i en compte, també.

I sospesar-les a prim compte.

Comprendre-les, copsar-les, assimilar-les plenament per poder lluitar per elles. Sense covardies, coquineries ni egocentrismes. I, sobretot, sense el joc ferrer de les capelletes, aquest joc que, entre nosaltres, ha fet sempre estelles de la idea unificadora de la solidaritat.

Al llarg de l'existència de "Cap Vermell" n'hem exposades moltes de raons que justifiquen, cada una per ella mateixa, el salvament de l'Agulla. Avui vull afegir-ne una de nova: la de la invasió.

Invasió?

Sí, Estel, he dit invasió.

I no torn enrera.

Invasió com a atemptat polític, invasió com a rompuda de identitat, invasió com a sotmetiment, invasió com a pèrdua del punt geogràfic concret, invasió com a esclavatge del nostre idioma a llengües foranes, invasió com a alienació de la nostra cultura, invasió destructora de les nostres peculiaritats autòctones, invasió com a estímul a l'especulació, invasió com a desenvolupament de la cobdícia, invasió com a trencament de l'equilibri ecològic.

Estic segur que, quan a casa teva, Estel de l'Auba, russos i nord-americans rompin l'equilibri dels espais, és produirà la revolució dels estels.

Aquí, a casa nostra, fa temps que s'ha romput l'equilibri i encara tenim la revolució pendent.

Fins quan?

Fins quan seguirem jugant a cassetes, com infants de mel i sucre?

És que encara creim que, a l'hora del repartiment de responsabilitats, serà més petita la culpa dels qui, en el festí, ens ha tocat la part de la formiga, que no pas la dels qui s'han menjat la part del lleó?

Idò no, Estel. No serà així.

La culpa serà repartida, sense dubtes.

Tots en tendrem una part.

Els uns per haver destruït. Els altres per no haver-ho impedit.

Tots sabem que la destralt i el barrobí destrueixen. El que a vegades sembla que ignorem és que, callant, també ajudam a la destrossa.

No deixem que el nostre silenci faci malbé l'Agulla.

Salvem-la!

Amb un crit col·lectiu, si no tenim més armes.

Facem, aquí baix, la revolució dels estels.

JOAN RAI
Setembre '84

L L O C S   D E   V E N D A :

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria L'Orient.
- Llibreria Cala Rajada.
- Llibreria L'Alborada.

- Ens podries parlar, d'entrada, de la teva activitat política... Ja saps que la gent del carrer s'embulla amb això de diputats i senadors i, a vegades, en treu la conclusió fàcil: la de que passejau molt per no res...

- No, la cosa no és així... Mirau, la Constitució preveu dues cambres legislatives: El Congrés i el Senat. El Senat, del que en som un membre, és una cambra de segona lectura, on arriben els projectes de llei una vegada que els ha aprovat el Congrés; el Senat hi pot introduir les modificacions que cregui oportunes, sense oblidar que és el Congrés el que té la darrera paraula. Aquesta és la tasca legislativa fonamental que tenim. Llavonces hi ha un segon aspecte a desenvolupar, i és el que preveu que el Senat sigui, en el futur, la cambra de les Autonomies.

- Idò, per ara, teniu poc marge per a la iniciativa...

- No, no cregueu... A part de les funcions purament legislatives i del funcionament de les distintes comissions que funcionen permanentment, com la de Ordenació del Territori, Urbanisme, Transports i Comunicacions, o la de Indústria i Energia, de les que jo form part, existeixen comissions temporals per a l'estudi de temes concrets. Per exemple jo estic dins una comissió que ha vengut estudiant les causes i les conseqüències de les inundacions del Llevant, Catalunya i País Basc; també estic dins la comissió creada per a investigar les condicions de seguretat dels aeroports. Tot això suposa moltes hores de feina...

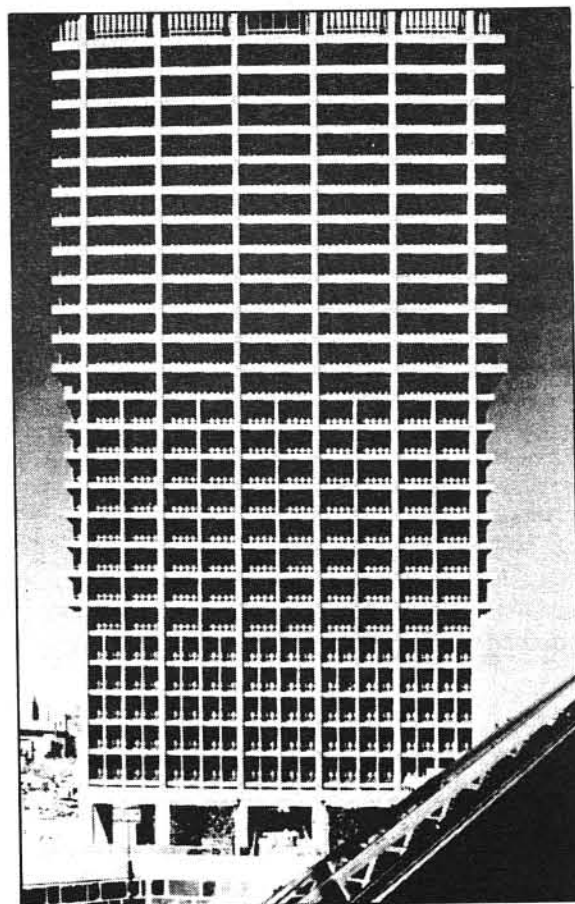
- Però, insistim, la iniciativa...

- La iniciativa legislativa correspon, per una part al Govern, que és el que envia els projectes de llei al Parlament; i per altre costat, tant al Congrés com al Senat, que poden fer proposicions de llei. Si és el Senat el que fa una proposició, aquesta és enviada al Congrés per a la seva aprovació. Així mateix existeix un altre aspecte importantíssim con és el de control del Govern, mitjançant preguntes, interpel·lacions o mocions.

El que sí està desaparegut és la figura tan típica dels Procuradors en Corts del règim anterior, que eren una espècie de demanadors a Madrid per a llurs províncies respectives. Amb la democràcia hi ha uns altres canals que no són els parlamentaris. Jo tenc molt clar que la meua missió no és la d'anar a defensar interessos particulars en detriment d'altres interessos

Felipe Sánchez-Cuenca, arquitecte i urbanista, Senador del P.S.O.E. per Mallorca, és prou conegut a Capdepera i Cala Rajada, com per a necessitar d'una presentació exhaustiva. Robant-li una estona del descans de que gaudeix aquests dies, a la seva casa devora Son Moll, hem volgut parlar amb ell de les dues vessants de la seva activitat: la política i la professional. I, sobretot, hem volgut conèixer la seva opinió entorn d'un tema de permanent actualitat: Cala Agulla.

igualment llegítims. Sí que puc aportar, com a representat de Mallorca, la meua experiència i els meus coneixements en uns aspectes concrets, en benefici dels interessos generals. Altra cosa seria convertir el Parlament en una gàbia d'orats.

- ¿No creus que hi ha una manca de contacte entre representants i representats? Si ens demanaven el nom dels parlamentaris de les Illes no sabríem dir molts de noms...

- Hi ha causes diverses per a aquest desconexament, que és mutu. Una podria ésser la mateixa

estructura organitzativa dels partits. Si jo som requerit per l'executiva local de qualsevol poble, no dubteu que compareixeré; ara bé, si jo, que no tenc el més mínim afany de protagonisme, m'he de muntar una roda de premsa per al meu lluïment personal, no ho faré. El que sí vull que quedi ben clar és que estic obert a tothom, que amb mi hi pot venir a parlar el qui vulgui, per a demanar explicacions o per a fer-me suggerències, siguin o no del meu partit.

- Des del teu punt de vista com a polític i com a professional de l'urbanisme, ¿creus que el govern actual ha fet quelcom de positiu per a millorar la qualitat de la vida?

- Tenim, encara, un gran repte pendent, i és el de revisar l'actual Llei del Sòl. Aquesta llei, actualment en vigor, contempla, fonamentalment, el creixement de Madrid i Barcelona i, en general, l'eixampla de les grans ciutats. Lo que no varen preveure els legisladors, va ésser el fenòmen de l'urbanisme turístic. Degut a això s'han fet tantes barbaritats. Jo he de reconèixer que també n'he fetes algunes, sobre tot per manca d'experiència.

- En tot cas, els aspectes de la qualitat de la vida, urbanisme, ecologia, etc., és evident que preocupen de cada dia més als mallorquins...

- Sí, de cada dia hi ha una major preocupació i una més plena consciència davant aquests problemes, la qual cosa ha possibilitat que no es seguissin cometent animalades al ritme amb que es cometien anys enrera. També la crisi econòmica ha actuat de manera benèfica en aquest aspecte; la crisi ha obert un temps per a la reflexió. Sense la crisi ja no hi hauria un metre de terreny de la vorera de mar sense urbanitzar. De totes maneres, la pressió dels urbanitzadors segueix essent molt forta i sols pot ésser contrarestada per la gent de a peu. Els urbanitzadors són com el qui va a un restaurant i vol que li ençatin una coca; encara que ja n'hi hagi d'ençatades, totes ben iguals, ell n'ha de començar una de nova, sense pensar que les coques se conserven millor si no les toquen de mans...

- Aquí hi juguen un paper molt important els ajuntaments!

- Sí, els ajuntaments, en matèria d'urbanisme tenen un gran pes. Però no s'ha de d'oblidar que com més petit és l'àmbit d'actuació, més pesen els interessos particulars. A mi me pareix més fàcil que no s'urbanitzi l'Agulla, per exemple, vist des d'un estament insular o regional que no des de l'Ajuntament, on els interessos familiars, d'amistats, etc., cobren un pes major. Aquest és un cas que, segons el meu punt de vista, excedeix de l'àmbit purament municipal.

- Pel que dius, podem deduir que ets partidari de mantenir l'actual "status" de Cala Agulla...

- Sí, sí, absolutament. Hem de tenir en compte que el turisme de Cala Rajada és estacional, i que la temporada és de cada vegada més curta. Es tracta, per altre costat, d'un turisme exclusivament de platja, on se passen gairebé totes les hores de claror. Si tenim en compte que Son Moll és una platja saturada i que Cala Agulla està a punt de saturació, no queda més remei que considerar que qualsevol nova construcció suposa anar cap a la total congestió. No són, tan sols i essen molt importants, els aspectes ecològics i ambientals els qui ho desaconsellen, sinó la impossibilitat física d'aficar-hi més gent.

- A vegades hem tengut la impressió que, a nivell local, el PSOE no ho ha tengut prou aclarit a això que dius.

- Jo estic expressant la meua opinió personal. Però tampoc com a Senador per Mallorca me correspon jutjar l'actuació dels meus companys de Capdepera. Seria aficar-me on no m'han cridat i, a més a més, hi ha una Executiva que és la que, en tot moment, pot actuar en aquest sentit...

- Respectem, idò, la teva decisió, i continuem amb el tema...

- Sí, millor. Mirau, estic convençut de que lo millor per a aquesta zona seria que el pla urbanístic de l'Ajuntament contemplàs una semi-congelació, per no dir una congelació completa, de les noves construccions hoteleres i d'apartaments, potenciant, en canvi, les construccions de vivendes unifamiliars, les quals tenen una menor incidència damunt el paisatge i tota la infraestructura en general. També, en lloc de seguir contruint noves places, i això és vàlid per tota Mallorca, s'hauria de treballar en millorar les places

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

ja existent mitjançant la reconversió de molts hotels vells que tenim. Per a això és necessari que la Comunitat Autònoma faciliti les ajudes creditícies i de tot tipus que evitin la temptació d'enfrontar noves construccions. Comptau que si un hotelier té doblers per a invertir, s'estima més fer-ho en una construcció nova, que no en reconvertir l'hotel que ja té, entre altres raons perquè no és molt més car i, mentrestant, pot seguir treguent un rendiment al vell establiment.

- *Hotels, el que són hotels, no se'n fan actualment, però sí apartaments. Pareix que hi ha un nou "boom" amb això dels apartaments.*

- Si les dades que tenc no són errades, les Normes Subsidiàries preveuen una població de seixanta-mil persones per al terme municipal. Si tenim en compte que, segons l'últim mapa turístic del Consell de Mallorca, entre hotels i apartaments, l'oferta actual és d'uns dotze-mil llits, pens que el creixement previst resulta totalment desmesurat.

- *Una possible frenada en matèria de noves construccions pot significar, d'alguna manera, tirar pedres damunt el teu propi terrat d'arquitecte...*

- Sols d'una manera relativa. Els arquitectes

hauríem d'intervenir en la remodelació dels hotels que jo propòs. En tot cas m'estim més correr el risc... Mallorca ha estat la millor oferta turística del Mediterrani, i encara ho és, però aquesta oferta està baixant de qualitat de temporada en temporada. I tots els nostres hotels ¿què fan tancats durant tants de mesos? Els responsables del sector han de seguir lluitant per ampliar la temporada; aquest és el camí. Clar que per a això fa falta que els establiments, com deia abans, es posin a punt, fa falta el muntatge d'una bona infraestructura de l'oci, fa falta una promoció adequada de cara als possibles clients interessats en la nostra història, la nostra cultura, el nostre paisatge... Tot el que sigui dur més gent durant els mesos d'estiu no pot dur més que conseqüències negatives per al sector.

- *Està molt clar... Hi pots posar la guinda, si ho trobes!*

- La guinda seria insistir en que no podem seguir urbanitzant zones verges. Mai llamentarem haver deixat espais sense construir. Ja hi serem a temps. D'haver construït amb excés sí que ens podríem penedir. De fet, com ja he dit abans, jo me'n penedesc de coses que vaig fer vint anys enrera... endemés, jo sempre dic que hem de deixar una oportunitat als nostres fills per a què també destrossin qualche cosa. Si ja els ho deixam tot fet malbé...

DEDICAT A LA PRIMERA INJUSTICIA

D'AQUEST AJUNTAMENT

El ventríloc
a poc a poc
va i es duplica,
treu un ninot
de color groc
i escenifica.

El ventríloc
plega a poc a poc
i ni s'immuta,
però el ninot
de color groc
amb tot s'embruta.

Pere Tàpies/Sebastià Nebot

Ara mateix llegesc aquest escrit amb el propòsit que sabré, podent-me creure el que segueix: cap dels prodigis que anunciaven els dramaturgs insignes

~~no~~ s'ha complit; els anys no passen de pressa; de poc a res no hi va res; som on som, més cal saber-ho i dir-ho que dir-ho i no saber-ho: assentar els peus en terra i proclamar-me hereu d'un temps de dubtes i renúncies en que els sorolls ofegaven les paraules; la imatge que reflexa el mirall davant meu és una il·lusió òptica: de res no me valen l'enyor i la complanta ni el toc de displicència i melancònia que em pos per camiseta o calçons; tenc el que tenc, l'espai d'història concreta que em pertoca, un territori per viure-la: posem-nos d'empeus altra vegada, que se senti la veu de tots, solemnement i clara; diguem qui som; que tothom ho escolti; en acabat, que cadascú es vesteixi com bonament li plagui; perquè tot està per fer i tot és possible.

SALVEM L'AGULLA

Sebastià Nebot.

L'ESCOLA DE FINALS DEL SEGLE XIX

L'ESCOLA PARROQUIAL

Quan a l'agost de 1888 es fa càrrec de la vicaria D. Gabriel Artigues, comença la mobilització de la gent del poble a tots els nivells: nins i grans. (La competència de la tercera edat encara no estava organitzada).

Per als nins organitza reunions, sortides, xerrades, etc.; per a les nines, més o manco lo mateix, amb la col.laboració de les monges; en quant a les dones, revitalitza l'associació de Filles de Maria i crea l'associació de Mares Cristianes que té molt d'èxit. L'activitat és molt intensa i ben aviat reuneix un bon grapat de gent.

A mes i mig de viure en el poble, el vicari està molt satisfet de la seva labor i pensa que tot li surt massa bé. En aquest temps ha conseguit reunir quatre-cents duros per comprar un orgue, les dones van molt animades i assiteixen uns noranta nins a les reunions.

Per donar consistència al grup de nins i atreure als homes, va obrir una escola nocturna a principis de 1889. El primer vespre ja hi assisteixen vuitanta-dos alumnes, entre nins i homes. En el mes de març ja passen de cent, casi tots són homes, n'hi ha que tenen més de quaranta anys, quan a les classes nocturnes lo normal era que els alumnes tenguessin entre deu i vin-i-cinc anys. Li consta que molts esperen començar el primer dia de Corema, perquè volen aprofitar els vespres dels darrers dies per divertir-se. Creu probable arribar als dos-cents alumnes.

En aquells moments hi havia en el poble més de dotze escoles. No tenc constància de totes ja que no me surt el compte. Les conegudes són les següents: cinc de l'Església Metodista (dues de nins, una de nines, una d'homes i una de dones); tres organitzades per l'Ajuntament (una de nins, una de nines i una d'adults); una de nines a ca les Monges; i una altra, segurament, duita per la Societat Obrera.

D. Gabriel no es conforma amb l'ajuda de les monges franciscanes. A cada una de les cartes que escriu per informar al Sr. Bisbe de la marxa dels aconteixements, se queixa de la manca de col.laboradors. Prest vendrà un germà seu a viure a Capdepera, per ajudar-li.

El pastor metodista critica fortament aquesta creació d'escoles catòliques, amb l'argument de que més que ensenyar lo que fan és adoctrinar. Tal vegada tenia raó, perquè la finalitat de tota aquella mobilització era aïllar i desfer la comunitat evangèlica.

Als pocs dies d'haver acabat de pagar els deutes del convent, el metge D. Joan Melis va fer recordar al Sr. Vicari que unes quantes vegades havia dit que, un pic assegurada l'educació de la dona, no descansaria fins haver assegurada la dels homes. Així D. Gabriel dedicarà l'any 1893 a cercar un solar apropiat i els doblers necessaris per començar l'edificació de lo que coneixem com "Es Col.legi". A partir d'aquesta data, 1893, l'escola parroquial, que havia creat i treballat D. Gabriel Artigues amb l'ajuda del seu germà, tindrà continuïtat a un nou local: "Es Col.legi", i amb uns nous mestres: els frares ligorins.

L'AMO EN JOAN "COLL", Joan Sancho Alzamora (1879-1956)

CAPITOL XIX

La glòria més gran de que mos podem avanar és la de la nostra indústria. L'obra de pauma és tan antiga com el poble; tan gran que, quan no hi havia carros a Mallorca, els nostres avantpassats feien casi totes les sàrries i beaces que s'usaven en aquell temps per tragar els gèneros; tan hermosa que tots els altres pobles que en fan, o no n'han après de fer o no la treuen tan airosa com les nostres obreres; i tan nostra que el material per fer-la el trobam dins les nostres terres.

Jo en sent que diuen que les paumes són causa de molts de mals i atrassos en el nostre poble; jo crec que sí, però hi ha que tenir en compte els béns que mos han duit. Temps enrera la gent no tenia tant de benestar com ara, se patia molta més misèria que avui; a una casa, per exemple, no tenien diners per anar a comprar una cosa que precisament havien de menester, duien una senalla a ca es comerciant i ja ho tenien. Quan no plovia, el blat es posava car i els jornals barats, pertot es posava misèria. Aquí se'n posava, però no tanta perquè si no tenien jornal aiximateix el treien fent una sàrria o unes beaces; i quan en tenien, els vespres també ajudaven, perquè de l'obra, més cara o més barata, sempre en volien. En els altres pobles, els jornals sempre anaven més barats per aquestes causes ja apuntades, de manera que una temporada dolenta, com jo he vist essent jove, veia que pobres externs en venien molts cada dia; de Capdepera, per anar a captar, en sortien ben pocs, o si no cap.

Els bens morals són més grossos encara. Quan el poble casi tot vivia dins el Castell, ja hi havia escola amb molts d'alumnes, casi tots els nins del poble. No ho poden dir així els altres, a ont, a causa d'anar les dones a fora vila, se n'hi manaven els infants i d'això ve tant d'analfabe-

tisme a Mallorca. A Capdepera no succeix així, sinó que, com que les dones sempre han fet feina dins ca seva, els nins les fan nosa i per aquest motiu los envien a escola a aprendre lletra i bona educació; així és que les nostres costums són molt diferents de les dels demés pobles, fins i tot de les dels demés de més a prop.

Els soldats solen ésser distingits dels demés per les seves bones qualitats en aprendre l'estructuació, además de sebre casi tots lligir i escriure i, maldament n'hi hagi pocs que se quedin per sargents, casi tots els soldats gabellins, si no són cabos, al manco solen tenir destino.

Les dones també mereixen un elogi, pués un senyor que ven màquines de cosir me deia un dia que les nines de Capdepera eren més bones d'ensenyar a brodar que les demés dels altres pobles, en termes generals. A aquest senyor jo no li demanava, però devia estar autoritzat per dir-ho perquè de cosir n'ensenyen ferm ja que el seu negoci és aquest.

Que no tenguem defectes seria dir un desbarat, tots els individus tenen vicis i virtuts, i tots els pobles tenen costums bones i dolentes, sense haver-hi ningú net.

Per considerar-ho de sum interès, i vista la permanent problemàtica que suscita la possibilitat d'urbanitzar Cala Agulla, reproduïm a continuació la Proposició de Llei presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Nacionalista PSM en el Parlament Balear:

PROPOSICIÓ DE LLEI DE DECLARACIÓ DE CALA AGULLA, CALA MOLTÓ, CALA MESQUIDA I CAP D'ES FREU, COM A ÀREA NATURAL D'ESPECIAL INTERÉS.

Exposició de motius:

A l'exposició de motius de la Llei d'Ordenació i Protecció d'Àrees Naturals d'Interés Especial, s'estableix com a primer objectiu el d'assegurar l'ordenació i protecció efectiva de totes aquelles àrees que, malgrat els seus valors naturals i culturals, no gaudeixen del nivell de protecció suficient al Pla Provincial d'Ordenació de les Balears i als plans i les normes municipals. L'espai comprès entre Cala Agulla i Cala Mesquida és una d'aquestes àrees.

Les terres incloses dins aquest espai conformen una unitat física i paisagística indiscutible. Entre Cala Agulla i Cala Mesquida s'alcen el Puig de S'Aguila, amb 245 m., i la Talaia de Son Jaumell, amb 271 m., que poden considerar-se com a els estreps més orientals de les importants Serralades d'Artà. El valor, doncs, d'aquest espai és doble i per una part, existeixen uns elements naturals i paisagístics propis i, per altra banda, hi ha un valor estratègic que hi ve donat per la posició extrema. És evident que aquest espai és la porta oriental de l'àrea natural de la Península d'Artà. Fins i tot la seva salvaguarda per motius únicament d'ordenació territorial és òbvia i suficient. Si s'observa la costa del terme de Capdepera podem adonar-nos que està pràcticament ocupada per urbanitzacions. L'únic fragment de certa entitat que resta és el Cap d'es Freu que aquí estam tractant. La urbanització d'algun tros d'aquesta costa implicaria, no sols la pèrdua dels elements propis de l'àrea, sinó, a més, de l'aproximació de la degradació ambiental als espais de gran valor de les Serralades d'Artà.

Si geològicament i tectònicament és innegable la pertinença d'aquesta zona a les Serralades d'Artà, encara ho és més quan s'analitzen els seus components faunístics i florístics. A grans trets podem dir que aquest espai ofereix una síntesi quasi completa dels biotops costers més corrents a Mallorca en un estat de conservació i puresa molt important. A la vora d'aquests paisatges costers n'hi trobam d'altres que ens recorden l'alta muntanya mallorquina amb els seus espadats marins impressionants. Uns i altres contribueixen a fer de la zona una de les de més diversitat natural de la nostra illa.

Respecte a la flora els elements més representatius d'aquesta àrea són: la vegetació arbòria i arbustiva de Cala Agulla, Cala Moltó és un cas quasi únic, el bosc esponerós de pins, savines i garballó s'extén fins a la mateixa vorera de l'aigua, sense, pràcticament, presència d'associacions de transició. En canvi a Cala Mesquida les formacions són pràcticament complementàries, allà trobam un extraordinari arenal amb totes les associacions vegetals d'arena. Darrera d'elles hi ha, naturalment, altra vegada el bosc de pins, savines i garballó. A la costa rocosa hi ha la vegetació de fonoll marí amb el "limonium sp." endèmic, i a les parts ventoses el socarrell, també endèmic. Les parts altes ofereixen sorprenentment una vegetació típica de la Serra, amb un alt nombre d'endemismes, molt probablement per a molts d'ells sigui aquesta la localitat més oriental. Per ventura l'endemisme que mereix més atenció sigui la gatova, arbust espinós que tan sols viu a les muntanyes d'Artà i a alguns indrets d'Andratx.

La fauna dels vertebrats està encara ben representada. És impressionant que a un espai tan reduït com aquest s'hi trobin espècies tan valuoses. Fer-ne un inventari complet seria pesat, sols ens referirem a les més importants. Entre els amfibis cal assenyalar la presència del calàpet i entre els reptils la de la serp verda i la tortuga grega. Respecte dels aucells la presència de predadors com el falcó peregrí, cada cop més escàs a les nostres terres, ens poden assenyalar la bona conservació d'aquests biotops. Sense cap dubte el fet més extraordinari en quant a fauna és l'existència d'una colònia d'aucells marins -gavines i corbs marins- que pot ésser considerada la més important de Mallorca. També s'hi veuen sovint la raríssima gavina corsa, virots i nonetes.

I també s'ha de tenir present que a l'esmentada zona hi ha diverses restes arqueològiques, declarades monuments històrics artístics pel decret 2563-1966 de 10 de setembre, que consten a l'"Inventari de Monuments Megalítics i Restes Prehistòriques i Protohistòriques de Mallorca" realitzat per J. Mascaró Passarius. Així com el jaciment arqueològic submarí de Cala Moltó.

Per tot això, i a l'empar del que es disposa a la Llei d'Ordenació i Protecció d'Àrees Naturals d'Interés Especial.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

LLEI DE DECLARACIÓ DE CALA AGULLA, CALA MOLTÓ, CALA MESQUIDA
I CAP D'ES FREU, COM A ÀREA D'ESPECIAL INTERÉS.

Article 1.

Es declara Àrea natural d'Especial Interés l'espai situat dins el municipi de Capdepera (Mallorca), anomenat Cala Agulla, Cala Moltó, Cala Mesquida, Cap d'es Freu, Puig de S'Aguila, Puig Ros i Puig d'En Nofre, a tots els efectes prevists a la Llei d'Ordenació i Protecció d'Àrees Naturals d'Especial Interés.

Article 2.

L'Àrea Natural d'Especial Interés de Cala Agulla, Cala Moltó, Cala Mesquida i Cap d'es Freu serà delimitada per:

La carretera local de Cala Mesquida (des de la seva intersecció amb el Camí de Ses Talaióles fins a la Platja de Cala Mesquida) i el Camí de Ses Talaióles (des de la seva intersecció amb la carretera local de Cala Mesquida) fins creuar-se amb el carrer Manzanilla de Cala Rajada i d'aquest punt cap a l'esquerra fins a l'acabament actual del carrer manzanilla, i d'aquest punt en línia recta fins la Pedrera Vella de marès de Sa Regana Blava anomenada d'Es Fornàs.

La delimitació descrita queda grafiada en el plànol annex.

Disposició Transitòria.

El règim urbanístic transitori aplicable al sòl no urbanitzable d'especial protecció, segons queda grafiada al plànol annex serà fins l'aprovació del Pla Especial de Protecció previst a l'article 5 de la Llei d'Ordenació i Protecció d'Àrees Naturals d'Especial Interés, les determinacions establertes en el Pla Provincial d'Ordenació de les Balears aprovat definitivament el 4 d'abril de 1973 per als Elements Paisatgístics Singualars.

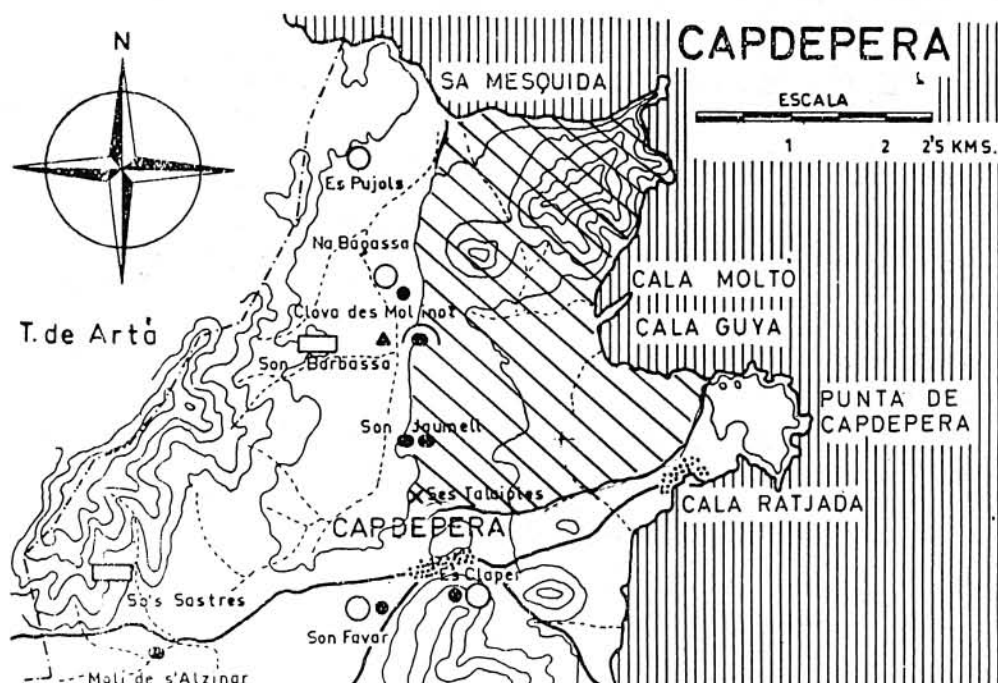
Disposicions Finals:

Primera:

Hom autoritza el govern de la Comunitat Autònoma per a dictar les disposicions necessàries per a l'aplicació i el desenvolupament d'aquesta Llei.

Segona:

La present Llei vigirà el dia següent al de la publicació en el Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma.

DE CALA AGULLA, CALA MOLTO,
CAP D'ES FREU I CALA MESQUIDA

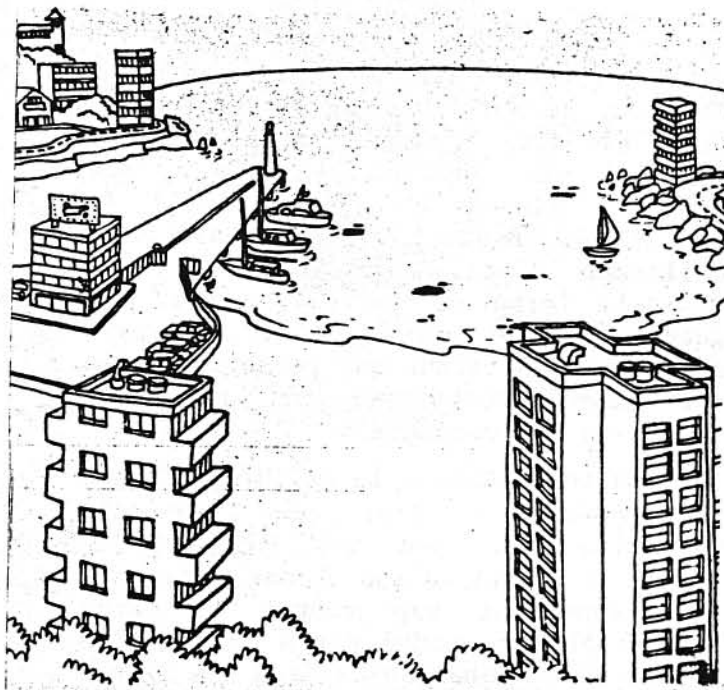
No de l'interés dels especuladors del sòl encara no urbanitzat, sinó de l'interés públic i social d'aquesta zona per a la comunitat de les Illes és que volem parlar.

Evidentment, l'interés d'aquesta zona és com a paratge natural, éa a dir, en el seu estat actual de terreny no urbanitzat. Així que, aquest interés social, per a estar públicament aconseguit i realitzat, presuposa la protecció de l'indret de tot intent d'urbanització. Nosaltres recolzam i agraïm molt la iniciativa política del PSM-Esquerra Nacionalista en la elaboració i presentació al Parlament de les Illes Balears d'un Projecte de Llei, per a l'aplicació a l'esmentada zona de la "Llei d'Ordenació i Protecció d'Àrees Naturals d'Interés Especial". Aquesta sembla ésser l'acció més eficaç per a la seva preservació, tant a curt com a llarg termini.

Volem remarcar l'extraordinari interés social de la zona de Cala Agulla, Cala Moltó, Cap d'Es Freu i Cala Mesquida, anomenant els seus valors de tipus ecològic, paisatgístic, econòmic i cultural.

Ecològicament s'ha de tenir en compte que l'indret és habitatge natural de nombroses espècies de la flora i fauna mediterrànies, ja en extinció, també anomenades a l'exposició de motius del Projecte de Llei presentat pel PSM (la tortuga grega, el falcó peregrí, la serp verda, el corb marí, la gavina, la gavina corsa; el pi, la sivina, el garballó, flores intermitges de muntanya i de costa, etc.). També s'han d'esmentar els dos sistemes de dunes amb pins de marina a les platges de Cala Agulla i Cala Mesquida. La zona és una síntesi geogràfica única ja que aplega conreu, muntanya (pelada i amb pinar), costa rocosa, sistemes de dunes, nombroses caletes de pedres i extenses platges d'arena. Per la seva vessant muntanyosa, amb la Serra de Marina i es Puig de S'Aguila, aquest indret ha d'ésser considerat geogràficament com l'extrem oriental de la Serra d'Artà. Respecte de la situació

paisatgística del terme municipal de Capdepera, aquest és el darrer tros de la costa encara lliure de la degradació que causen les nombroses urbanitzacions i la indústria turística, i un dels darrers de l'Illa, juntament amb la zona de Sa Duvaia fins a Cala Mata, la Costa Nord, Sa Dragonera i Ses Salines de Campos. Volem remarcar la importància ètnica del paisatge, de la terra en el seu estat més natural i lliure, ja que és l'espai i també el cos d'un poble, gràcies al qual pot tenir consciència de si mateix i arribar a una identitat pròpia. Per tot això, nosaltres donam un immens valor paisatgístic a l'indret en qüestió i pensam que no es pot sacrificar a l'interés econòmic dels urbanitzadors (a sebre, el senyor Balaguer).

Econòmicament parlant, els indrets no urbanitzats són fonamentals per a l'oferta turística de Mallorca. Bons hotels se'n poden fer per tot, però la costa de Mallorca, el seu paisatge, la seva gent, la seva cultura, són únics. I és això el que interessa als visitants, o el que hauria d'interessar-los. Una enquesta realitzada per nosaltres va donar com a resultat: de 322 turistes entrevistats, tots

(segueix a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

s'oposaven a una urbanització parcial del pinar de Cala Agulla, i cap estava a favor d'ella. I és que ja està bé d'urbanitzacions ben fetes. A llarg termini el turisme interessant és el que ve per conèixer la nostra cultura, i és aquest el que hem de potenciar. Així que, econòmicament parlant, l'exploació i urbanització de l'indret serien negatives per a la indústria turística.

Finalment, s'han d'enomenar els restes arqueològics protohistòrics

que hi ha a la zona: el poblat de Son Jaumell, el talaiot de Ses Talaioles, Ses Covasses, el jaciment submari de Cala Moltó, tots ells descrits a l'"Inventari de Monuments Megalítics i Restes Prehistòrics de Mallorca" i declarats monuments històrics artístics pel decret 2563/1966 de 10 de setembre.

Per tot això, demanam al Parlament de les Illes Balears que admeti el Projecte de Llei presentat pel PSM.

GRUP ECOLOGISTA
DE CAPDEPERA I CALA RAJADA.

AVUI AMB...

EL JOC INFANTIL

Són moltes les definicions donades del joc. Però tots sabem en que consisteix el joc, i més concretament el joc del nin. Una de les teories que millor defineix el joc infantil és la de J. Bandet: "...és impossible utilitzar l'activitat infantil sense donar-li forma de joc"; i segueix diguent: "...l'objectiu serà (...) l'exercici de les aptituds que permetin realitzar descobriments per ell mateix i formar-se una conducta".

En referència a la definició donada per Bandet, és clar que l'educació necessita del joc per projectar-se damunt l'infant d'una forma eficient. Si l'ensenyant sap emprar la força que té el joc, podrà dur a terme molts d'objectius inabastables dins els sistemes de l'educació tradicional. Davant aquesta nova forma d'educació es planteja una pregunta: ¿Es profitós, o és una pèrdua de temps el joc infantil? És difícil aclarir això d'una forma concreta, però s'ha de tenir present que el joc és la realització de la seva vida futura. Els adults, a la feina, desenvolupam una sèrie d'activitats, i elles donen sentit al treball. Unes ens agraden més que les altres, per unes no tenim facilitat mentres que per altres tenim qualitats especials. Moltes d'aquestes deficiències ens vénen donades per una manca d'edu-

cació que permetés desenvolupar al màxim les nostres possibilitats psicomotores. El joc infantil permetrà que el nin aconsegueixi aquest domini. El joc suposarà un domini de les manualitats, mitjançant eines de taller, fang...; desenvoluparem una sèrie de moviments dels dits, de les mans, dels braços, etc. També suposarà un augment de la comunicació, el nin tindrà que parlar amb els seus companys de joc per dur la tasca a terme. Al mateix temps, les distintes situacions implicaran una necessitat de donar solucions als problemes que se presentin i, com a conseqüència, durà un major desenvolupament de la imaginació i creativitat.

La comunicació social que suposa el joc necessita d'un llenguatge. Aquest pot ésser una bona base per animar al nin a perfeccionar aquesta eina de comunicació, tan important dins el món en que vivim. Així mateix és important senyalar que el joc ajuda al desenvolupament de la iniciativa personal. També podem destacar l'aprenentatge d'una nova tècnica de treball.

El nin podrà observar que hi ha moltes maneres de fer les coses d'una forma concreta. D'una forma indirecta rebrà l'educació necessària per fomentar l'esperit crític i tindrà una visió més objectiva de la vida. El que possi-

bilitarà una major comprensió dels problemes, de les actituds... Amb una bona planificació, pot formar "el nin demòcrata". Entre moltes altres possibilitats del joc, podríem destacar que el joc també suposarà una major estimació cap a l'entorn que l'envolta i, més concretament, cap a la naturalesa.

De tots aquests arguments en podem deduir una conclusió clara. Si l'educació fos joc, el nin no s'enfastigaria de l'escola. Possiblement disminuiria el fracàs escolar. Però això no és possible sense un nou plantejament de l'educació.

llapis
tinta
tinter

HISTORIA DEL CARNAVAL DE CAPDEPERA (Partint de l'any devuit per amunt)

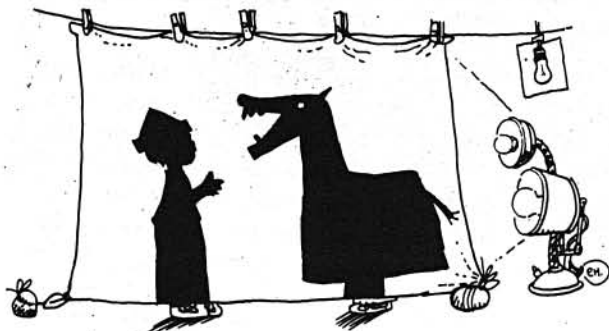
S'iniciador va esser Mestre Colau "Coqué", en conjunt amb l'amo En Biel "Lluïssa"

Eren dos homes molt avalotadors, i en venir es "Carnaval", passaven un gran gust de disfressar-se, formant parella d'home i dona. Sa dona solia dur una camia de drap que li arribava fins an es genolls; després se pintava sa cara i se l'empolvorava, sa penjava una cova i amb ses mans feia llata.

S'home que l'acompanyava, anava vestit de pagès antic. Ells dos sortien devers les dues de ca seva i se passejaven per tot es poble recollint tots ets al.lots des poble, que els seguien cantant aquesta cançó: "Ven acá nineta, mira mis lindos ojos nineta de mi amor..." Això ho cantaven tots; llavors ell s'aturava i deia: "En es poble de Son Servera hi ha una carrionera molt rica que ningú sap lo que té, per això Mestre Colau, "Coqué" li vol tocar sa música".

Tot això ho feren durant molts d'anys, maldament fossin vells.

Mª Isabel Lliteres Flaquer
8è d'E.G.B.

SANT BARTOMEU

Ja fa molts d'anys que se fa aquesta festa. En aquell temps les festes eren més menudes perquè hi havia guerra, però les feien cada any. Maldament hi hagués guerra, sortien i anaven alerta.

Poc a poc se varen anar matant els dolents i se va arribar a fer un poble preciós anomenat Capdepera. Se varen anar fent més cases i carrers, i fent i fent, també se va arribar a fer Cala Rajada. Després si que va esser guapa la festa de Sant Bartomeu. I no oblideu que encara ho és.

Maria Angela Melis Vila
2n. d'E.G.B.

- Quines coses! En qüestió d'un mes l'Escolar ha passat d'esser l'equip que va aspirar a l'ascens la temporada anterior, a ser un equip desnonat i poc menys que condemnat al descens enguany, per, finalment, tornar a recuperar la imatge i ser capaç de tot. Quines coses!

- I això, gràcies a un únic resultat, 1-2 dins Sant Llorenç.

- I ja que de Sant Llorenç parlem, no queda més remei que treure's el capell davant el comportament del seu equip i la seva afició, que va esser d'una corecció exquisida. Això, quan es guany és bo de fer, però quan es perd...

- Ara, algun més llest que els altres, diu que "clar, amb en Víctor..."

- Si amb el Cultural s'han aconseguit dos punts més -cosa que desconec quan escric això- fins i tot els més escèptics, aquells que tot ho censuren, canviaran de posat. Si s'ha perdut, ja hi tornarem a ser, tot seran arguments per posar blaus a en Pep Gallego i tots els que li van darrera. Quines coses!

- Amb tot i això, en Joan Serra sols ho provat uns pocs minuts, en Paco González que encara no ha començat degut a la feina, el fitxatge holandès que espera papers d'Holanda... Què serà això quan juguïn tots?

- Mentrestant, ningú no sap res d'en Tomeu Moll. Ni d'en Toni Fernández tampoc. Una llàstima, ja que es tracta de dos al.lots amb facultats sobrades per jugar a futbol. Està vist que, a vegades, les facultats no basten.

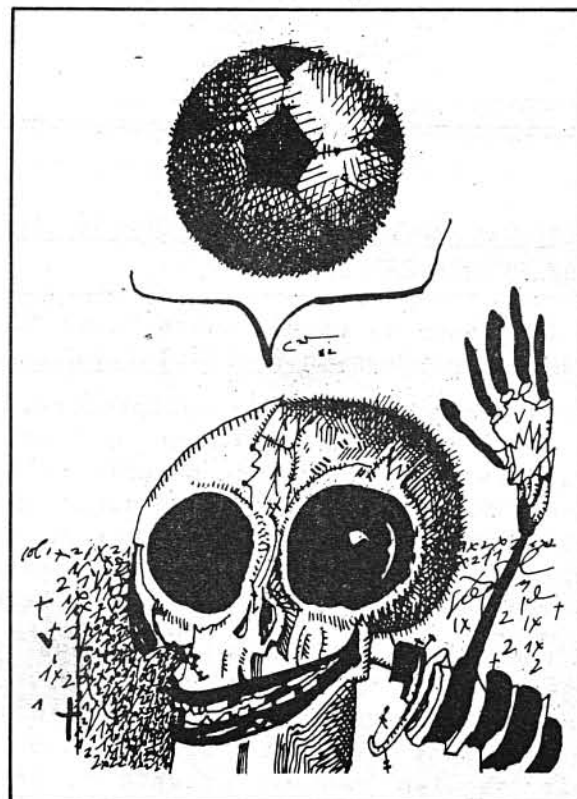
- En Gallego me va dir que si en Moll i en Fernández no juguen és perquè no volen. Que se'ls havia convidat igual que als altres. Fins i tot, en Tomeu va començar la pre-temporada. Què deu haver passat? Si qualcú ho sap que ho digui.

- Heu notat el canvi d'en Trini? No el canvi posicional dins el camp, sinó el canvi d'actitud, el canvi de tarannà. Pareix un altre! Què li deuen haver donat? En qualsevol cas, que duri!

- Estava jo parlant, dies passats, amb un aficionat d'aquests que no afluixen, i me deia: "Si en Pep Roig fos de Manacor, si en Tolo Riutort fos de Sa Pobla, si en Víctor cobràs una fitxa de cent-mil duros cada any... i així te podria anomenar tota la plantilla, t'assegur que els hi fariem més cas del que els hi feim".

- Crec que al meu interlocutor la raó li passava per damunt. Però, ai! tot lo de fora és millor! Quines coses!

- Qui no es compon és el terreny de joc. Me digueren que havien dit que havien sentit a dir que es tenia la intenció de fer-hi qualche cosa, però la lliga ha començat i la cosa està igual que estava. O sia, malament.

- Malament i bé han començat la lliga els juvenils i els infantils. Els uns perderen el primer partit per 5-1 i els altres el guanyaren per 5-3. Encara és prest per dir res ni molt menys per fer un pronòstic, cosa que a mi m'agrada tant. Sí puc dir que, tant en Serapio com en Carlos Loshuertos me mereixen absoluta confiança i que, dels seus al.lots en treuran el màxim profit possible.

- ¿Sabieu que l'equip senior femení de basquet ha de jugar a 2ª Divisió? Idè sí, a 2ª Divisió. Si guanyassin el campionat, que no el guanyaran, podrien disputar la fase d'ascens a Primera Divisió. No fa cap rialla això.

- Torn al futbol. Vaig parlar, no fa gaire, amb en Bernat Martí i me va contar que les coses li van bé per Artà. L'entrenador confia en ell i en Bernat no se plany, com és característic. Com que l'apreciam, li desitjam lo millor. Lo únic que mos sabia greu és que l'Escolar pujàs a Tercera i ell no fos aquí per celebrar-ho.

- I tornarà el mal temps. I amb el mal temps el fred. I per devers "Es Figuerà" no hi farà estar de res. I aguantarem a pesar de tot. Potser no serem molts. Però aguantarem.